

РВАЛОСЯ серце в Олени. Рвалося на криваві болочотужливі шматки. Залишити сина чи їхати додому?

— Ну, красуне, ритайся. Більше чекати не можемо, — посивілий солдат з однією ногою сидів на підводі і підганяв Олену на страшне рішення.

Що мала робити — бідна не знала. Як залишити синочка хоч і нежданого? Та не могла жінка й до домівки не їхати, адже хата спалена і двоє літніх — батько, матір чекають.

„Доле моя, доле — схилилась над малим Олена, що як на те посміхався двозубим ротом, ніби підбадьорював матір, — що ти така немша і зла! Чому саме мене вибрав той бауер і наглумився? Як тепер бути?“

— Що тобі, жаль того німчурика? Там може мати вже одну ногу в могилі, а ти... — ці різкі, як багатог, слова так цвяхнули по зраненому, розтерзаному думками, серцю, що раптом вона поклала дитинча прямо на сиру землю і догнала підводу, що вже верескливого плачу сина, їхала додому.

— Правильно, — підкріпив її рішення одноногий, — хай собі німець сам глядить. О, тепер його фрау добре йому дасть.

При думці, що фрау Ельза, хазяйка фільварку, буде знущатися над Гансіком, Олена зірвалася з воза, але одноногий шарпнув сильною рукою за плече:

— Сиди! Знов багатог захотіла?

Незабаром їх підвода влилася у потік тих, хто

врівалися фальшиві звуки духових трубок — німецькі вояки старалися подати від'їзд у рабство як благо європейського окультурення.

А потім була служба на фільварку у бауера. Хазяїн відразу відібрав Олену для

НОВЕЛА

ЗУСТРІЧ

повертався після Перемоги додому. Трясла, розбита війною, дорога віз. Олена сиділа бліда, як з хреста знята. Одноногий уже не радий був такої спутниці — не їсть, не п'є, молодича. А Олена згадувала. Як спалах бою, перед очима злиняла картина: фашисти

збирають з їхнього гірського села молодь у німецьку неволю. Ще й свої посипаки допомагали штовхати людей у вантажівки. Крик, лемент, плач... Летіли то сюди, то туди скромні вузлики з хлібом та салом. У цей гармидер

хатньої роботи. Мила посуд, прибирала у великому будинку. Й корів діла, пасла їх. Робота для вісімнадцятилітньої Олени була неважка, вдома також подібною займалася. Дівчині все здавалось, що бауер шкодує її.

Та ось одного разу фрау Ельза поїхала у госпіталь до сина. Бауер наказав Олені принести ввечері молоко до спальні. Там залишив дівчину на цілу ніч.

Відтоді почалися немилі любовці з боку господаря і лекло від дій фрау. Минали дні, як жовте листя, одноманітні і слютливі, та

одного разу Олена відчула якісь зміни у своєму організмі. Відтак зрозуміла, що вона вагітна. Фрау це також незабаром помітила. І перічила нагайкою Олену при першій же нагоді. Та бауер припинив ці знущання, добре провчивши Ельзу.

Одного слютливого осіннього вечора й появився на світ такий небажаний Ганс. Олена його потайки по-своєму кликала — Івасем. У травні 1945 йому виповнилося трохи більше півроку.

... Вдома Олена встигла на похорони матері. А незадовго й батько відійшов назавжди.

Мов сполохані птахи, летіли роки. В Олені своя сім'я. Дві дочки такі ж темно-русі, білолиці й пружні тілом, як була колись їх мати. А чоловік добрий, лагідний — Дмитро. Працює газозварником у німецькій фірмі. Ті в їхньому районі газокompресорну будували.

... Дмитро йшов з якимось гостем. Коли ввійшли на подвір'я, серце Олени чомусь шалено затріпотіло, як тоді, у сорок п'ятому. Які знайомі, милі риси у цього молодого, але вже зможливого гостя! Впав мішок з рук — збиралась йти по траву. Пишно вдивлявся у жінку й гість. І лише після кількох клубків, що здавили горло, вивомків:

— Гутен таг, Мутер! (Добрий день, мамо!)...

Андрій БАБІНЕЦЬ.